

Stowarzyszenie Walczących o Niepodległość 1956-89

Wpisane do ewidencji stowarzyszeń M.St. Warszawy pod nr 1254

Ul. Sobieskiego 64/8, 02-930 Warszawa

Tel. 517 741 154, <http://swn1956-89.blogspot.com>, e-mail: infowieczyste@gmail.com

---

Warszawa, 2018/02/22

SENAT RP

Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Ul. Wiejska 4/6/8, Warszawa

Przedmiot petycji – propozycje zmian w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dot. podwójnych okresów składkowych z tytułu działalności na rzecz niepodległości w latach 1956-89 lub represji z tego tytułu

P E T Y C J A

Stowarzyszenie Walczących o Niepodległość 1956-89 na podstawie art.2 pkt.3 ustawy o petycjach zwraca się – w interesie publicznym - z petycją dot. zmiany ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie uwzględnienia podwójnych okresów składkowych z tytułu działalności na rzecz niepodległości w latach 1956-89 lub represji z tego tytułu. W załączeniu przedstawiamy stosowny projekt ustawy.

Projekt Ustawy z dn .....r.

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
oraz o zmianie innych ustaw

Art.1 W ustawie z dnia 17 grudnia 1988 r. (Dz.U. z 2009 r. nr 153 poz. 1227 z późn. Zm.) o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadza się następujące zmiany:

1) Dodaje się art. 5a w brzmieniu:

1. Przy określeniu wysokości emerytury okresy o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 8 i 10 oraz 6 ust.2 pkt 6a i 8 uwzględnia się w wymiarze podwójnym.
2. Wysokość kapitału początkowego, emerytury lub renty oblicza się ponownie z uwzględnieniem ust.1 – na wniosek danej osoby.

2) W Art.117 dodaje się ust.3a w brzmieniu:

Okresy osadzenia, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, oraz okresy internowania, o których mowa w art. 6 ust.2 pkt. 8 może potwierdzić w przypadku osób które uzyskały status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych także Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

art.2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia

Uzasadnienie:

Wraz z nowelizacją ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej wprowadzono zasadę podwójnych okresów składkowych przy ustalaniu prawa do emerytury za okresy internowania i uwięzienia z powodów politycznych. Doceniając kierunek działania, nie sposób nie zauważyć, iż przepis ten jest w praktyce bezskuteczny gdyż dotyczy głównie osób będących dziś na emeryturze lub mających wypracowany okres emerytalny niezbędny do uzyskania minimalnej. Ponadto przekaz o podwójnych okresach składkowych wprowadził w błąd osoby mniej uświadomione prawnie, które zrozumiały że okresy składkowe liczą się podwójnie do obliczenia wysokości emerytury. Efektem są wnioski do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, odwołania od decyzji ZUS i wyroki sądów (jak np. wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 16 stycznia 2018 r. sygn. akt IVU 1324/17 oddalający odwołanie powódki o wysokość świadczenia, w związku z jej żądaniem ponownego wyliczenia emerytury przy uwzględnieniu podwójnych okresów składkowych z tytułu okresów internowania).

Uważamy za wskazane zmianę ustawy emerytalnej w zakresie podwójnego naliczenia okresów składkowych nie tylko przy ustalaniu ale również przy określaniu wysokości emerytury. Proponujemy zatem by przy określeniu wysokości emerytury okresy:

- osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po dniu 31 grudnia 1956 r. za działalność polityczną;
- świadczenia pracy po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r.;
- niewykonywania pracy przed dniem 31 lipca 1990 r. na skutek represji politycznych;
- internowania na podstawie art.42 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym uwzględniano w wymiarze podwójnym.

Uprzedzając zarzut braku korespondencyjności z ustawą kombatancką zwracamy uwagę, iż przez ponad 25 lat kombatanci otrzymywali dodatki do emerytury (w przeliczeniu ponad 120 tys. złotych), których pozbawieni były osoby walczące o niepodległość z lat 1956-89, a żadnego wyrównania z tego tytułu w żadnej formule nie otrzymali.

Równocześnie proponujemy dla uproszczenia, by okresy więzienia lub internowania w przypadku osób posiadających status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z

powodów politycznych mógł potwierdzić także szef Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych na podstawie zebranej dokumentacji, a nie tylko Prezes Sądu Okręgowego (w przypadku wyroku), Prezes IPN (w przypadku bez wyroku) lub na podstawie orzeczenia sądu (w przypadku internowania).

Ocena skutków regulacji

Odnosnie kosztów finansowych ww. ustawy należy zwrócić uwagę, iż będzie dotyczyła niewielkiej liczby osób. Żyjących osób posiadających uprawnienia określone w art.6 ust.1 pkt. 10 i 6 ust.2a jest według otrzymanych danych z UdsKiOR – 1008. Liczba internowanych wynosiła ok. 10 tys. a osadzonych podobno ok. 30 tys. z tym że część osób się pokrywała. Należy uwzględnić, że część osób nie żyje, wyemigrowała lub z tych czy innych przyczyn nie wystąpiła o zaliczenie okresów działalności lub represji do składkowych. Pewien obraz potencjalnie uprawnionych daje liczba osób która uzyskała status działacza opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych ok. 6 tys. przy kolejnych 3 tysiącach nie rozpatrzonych złożonych wniosków. A zatem docelowo liczba nie powinna przekroczyć 10 tys. osób.

Jako że większość osób była internowana średnio przez około 12 miesięcy, osoby skazane były na okres średnio do 3 lat, a przez kolegium do 3 miesięcy, można zatem przyjąć średni okres 12 miesięcy. Oznacza to wzrost emerytur o ok. 4-5% czyli uwzględniając iż emerytury ww. są zazwyczaj znacznie niższe od średniej, koszt z tego tytułu byłby ok. 75 zł miesięcznie, 900 zł rocznie. A zatem łączny koszt wprowadzenia tego rozwiązania powinien się kształtować w granicach do 10 mln złotych rocznie.

Zgodność z prawem unijnym

Projektodawcy oświadczają, iż przyjęcie proponowanych zmian nie spowoduje stanu niezgodności prawa krajowego z prawem wspólnotowym.

Wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję

PREZES ZARZĄDU
Daniel Alain Korona
Daniel Alain Korona